

ONTDEK
JE EIGEN
OMGEVING!

Strategisch meerjarenplan 2021-2025

**OMGEVINGS
EDUCATIE**

Gooi, Vecht- en Eemstreek

www.omgevingseducatie.nl

Voorwoord

Beste lezer,

Stichting Omgevingseducatie Gooi, Vecht- en Eemstreek is sinds 1994 actief in de regio Gooi en Vechtstreek. Onze centrale doelstelling is om kinderen en jongeren te betrekken bij hun leefomgeving en hen mee te nemen in het verhaal van natuur, landschap, duurzaamheid en cultureel erfgoed van deze unieke regio.

De huidige samenleving biedt veel kansen voor ons werk. Scholen zijn op zoek naar mogelijkheden voor buitenschools leren, integratie van maatschappelijke thema's in het onderwijs en burgerschapsvorming. Maatschappelijke organisaties en gemeenten willen steeds vaker jongeren betrekken of bereiken door middel van educatie of participatie. Dit meerjarenplan beschrijft hoe de stichting zich de komende jaren wil doorontwikkelen. Dit document start met de kernpunten van dit meerjarenplan. Na een terugblik op de voorgaande periode volgt een beschrijving van het toekomstperspectief en een leidraad voor de periode 2021-2025.

Een werkgroep van bestuur en medewerkers heeft hiervoor het business model canvas gebruikt om richting te geven voor de komende jaren. Hieruit zijn vier actiepunten gedestilleerd:

- 1 Meer structurele relaties aangaan met scholen en BSO;**
- 2 Verdiepen en uitbreiden van de 3 kernthema's: natuur, duurzaamheid en cultureel erfgoed;**
- 3 Inzetten op communicatie, profileren en verstevigen van het netwerk;**
- 4 Aanpassen en verder professionaliseren van de interne organisatie.**

In hoofdstuk 4 worden deze actiepunten uitgediept. Via jaarprogramma's werken we deze actiepunten nog verder uit. De actiepunten zorgen ervoor dat we meer scholen en dus kinderen en jongeren kunnen betrekken bij hun eigen leefomgeving door te leren, te doen en te beleven. Educatie wordt steeds belangrijker. Het is een fundamentele basis waarmee kinderen en jongeren hun mening kunnen vormen en bewuste keuzes kunnen maken voor nu en voor hun toekomst!

Hans Hoes, voorzitter

Inhoudsopgave

De kern van dit meerjarenplan	3
Onze visie, missie en rol in de maatschappij	4
Inhoud, organisatie en werkwijze van Omgevingseducatie	5
Terugblik op eerdere meerjarenplannen	6
Vier actiepunten als leidraad voor de periode 2021-2025	8
Hoe kunnen we dit bereiken?	11
Monitoring en evaluatie	11

Onze actiepunten geformuleerd rond vier thema's

De kern van dit meerjarenplan

De kern van dit meerjarenplan is gericht op een viertal doelen met bijbehorende actiepunten.

1. Relaties met scholen

Meer deelname aan de educatieve projecten natuur, duurzaamheid en erfgoed willen we bereiken door meer structurele relaties aan te gaan met scholen, afspraken te maken en een community te bouwen. Dit geldt voor basis-, speciaal- en voortgezet onderwijs, uitgebreid met buitenschoolse opvang. Bij voortgezet onderwijs gaat het met name om het opzetten van samenwerkingsprojecten.

2. Verdieping op thema's

Een mooie balans in de thema's is een doel voor de komende jaren. De thema's worden daarom uitgebreid tot een breed palet gericht op educatie over onze leefomgeving op het gebied van natuur, duurzaamheid, cultuurhistorie, ruimtelijke inrichting en architectuur in de hele regio.

3. Communicatie en netwerk

De organisatie zet in op communicatie, profilering en het verstevigen van het netwerk. De communicatie is gericht op het bereiken van een grotere naamsbekendheid bij scholen en gemeenten.

4. Interne organisatie

We werken toe naar een organisatie die professioneler kan werken met meer impact als resultaat. Hiervoor zetten we in op menskracht en analyseren de financiële situatie, het bestuursprofiel en het comité van aanbeveling.

In het volgende deel van dit meerjarenplan is meer te lezen over:

- De achtergrond van onze organisatie
- Hoe we tot thema's en actiepunten voor de komende jaren zijn gekomen
- Hoe we deze actiepunten willen bereiken en monitoren

Wat is onze inspiratie en oriëntatie voor de langere termijn?

Onze visie, missie en rol in de maatschappij

Omgevingseducatie zet zich ervoor in om kinderen en jongeren in de regio Gooi en Vechtstreek te betrekken bij de thema's en toekomst van hun eigen leefomgeving. De focus ligt hierbij op kennis, betrokkenheid, beleving en de rol die kinderen en jongeren zelf kunnen spelen. We werken aan onze missie door middel van educatieve onderwijsprojecten en vanuit de drie pijlers: natuur, duurzaamheid en cultureel erfgoed.

Missie: wie zijn we, wat doen we?

Onze organisatie is partner bij het ontwikkelen, uitvoeren en organiseren van educatie- en participatieprojecten met scholen. We zijn een onafhankelijke en ondernemende organisatie, met een onderscheidende rol in het onderwijsaanbod in de regio. Door duidelijk uit te dragen hoe wij ons onderscheiden van andere organisaties in de regio kunnen kansen worden gecreëerd en kunnen we werken aan positieve groei. Wij profileren ons als:

- Onderwijsspecialist die scholen helpt bij het implementeren van thema's duurzaamheid, natuur en erfgoed in het curriculum door middel van concrete projecten.
- Makelaar tussen scholen en maatschappelijke organisaties met een educatief aanbod in de regio.

Onze maatschappelijke rol

In deze tijd spelen er grote maatschappelijke opgaven. Veel systemen staan ter discussie zoals voedsel, energie en grondstoffen. Ook de claim om ruimte is een groot thema. Cultureel- en landschappelijk erfgoed staan onder druk. De rol van onze organisatie is om kinderen en jongeren te betrekken bij deze maatschappelijke opgaven

en veranderingen die plaatsvinden. Educatie is de basis waardoor zij (gebaseerd op feitelijke informatie, opgedane ervaringen en eigen onderzoek) zelf een mening kunnen vormen en keuzes kunnen maken.

Onze rol voor het onderwijs

Onderwijs over natuur, duurzaamheid en cultureel erfgoed draagt bij aan goed onderwijs. Het past in vakinhoudelijke doelen en vakoverstijgende doelen zoals 21e-eeuwse vaardigheden, buitenschools leren en burgerschap. Er is momenteel een groeiende interesse bij scholen voor het betrekken van maatschappelijke organisaties en bedrijven bij het onderwijs. Het verbinden van school en maatschappij en het faciliteren en ontzorgen van docenten bij de invulling van hun lesprogramma zien we als onze belangrijke meerwaarde.

Onze rol voor gemeenten en maatschappelijke organisaties

Samenwerking met andere organisaties is van groot belang voor Omgevingseducatie, de organisatie kan niet zonder hen. Er zijn veel organisaties in de regio die zich inzetten voor natuur, duurzaamheid en erfgoed. De banden met de meeste organisaties zijn al gelegd en werken goed. Door samen op te trekken kan er daadkrachtig te werk worden gegaan en een groter bereik behaald worden. Het hogere doel en pragmatisch samenwerken staan centraal. Ook gemeenten willen graag kinderen en jongeren betrekken bij lokale thema's. Omgevingseducatie kan een rol spelen bij het organiseren van educatieve projecten en jongerenparticipatie rond gemeentelijk beleid.

Inhoud, organisatie en werkwijze van Omgevingseducatie

Voorzien in de vraag van de scholen

Organisatie

Stichting Omgevingseducatie Gooi, Vecht- en Eemstreek is sinds 1994 een vaste factor in de regio als het gaat om educatieve projecten over de eigen omgeving met en voor het onderwijs. De stichting is opgericht naar aanleiding van de invoering van basisvorming in het voortgezet onderwijs. Scholen waren op zoek naar verbinding met en onderzoeksonderwerpen in de leefomgeving van leerlingen. Het doel van de stichting was om met de gezamenlijke cultuurorganisaties in de regio een aanbod voor het voortgezet onderwijs op te zetten om te voorzien in deze vraag van de scholen.

We richten ons inhoudelijk op de gebieden het Gooi, de Vechtstreek en Eemland. De regio Gooi en Vechtstreek is ons werkgebied. De stichting werkt als professionele projectorganisatie en verwerft per project de financiën voor de uitvoering. Een deel van de tijd wordt ingezet in de voorbereiding van nieuwe projecten door te netwerken en subsidies en fondsen aan te vragen. De stichting heeft een vrijwillig bestuur en bestuursleden met een achtergrond in het onderwijs of een van de inhoudelijke thema's.

De medewerkers zijn allen inhoudelijk en educatief gekwalificeerd. Zij zijn aangesloten bij lokale, regionale, provinciale en landelijke netwerken op het gebied van educatie, duurzaamheid en cultureel erfgoed. De regionale platformfunctie, gesubsidieerd door een aantal gemeenten, functioneert als centrale

basis waarmee we ons profileren in de regio. Vanuit deze basis wordt met steeds meer maatschappelijke partners samengewerkt aan projecten.

Inhoud

De educatieprojecten bestaan inhoudelijk gericht uit drie pijlers:

- Natuur (biodiversiteit, natuurbeleving, water);
- Duurzaamheid (energietransitie, maar ook voeding, gebruik grondstoffen, circulaire economie);
- Erfgoed (landschap en cultuurhistorie, geologie, archeologie).

Wat betreft de pijler Natuur werken we vooral samen met natuurorganisaties in de regio. Pijler Duurzaamheid bestaat uit projecten voor gemeenten en met lokale organisaties. Pijler erfgoed bestaat uit het cultuurcoachproject in Hilversum en uit lokale maatwerkprojecten met maatschappelijke partners en scholen in andere regiogemeenten.

Uitgangspunten in het werk nu:

- We volgen de ontwikkelingen in het onderwijsveld en de vraag van scholen. Bijvoorbeeld: de vraag naar digitaal lesmateriaal, inzet van gastdocenten en behoefte aan excursies;

- We volgen speerpunten in beleid van gemeenten en bij partnerorganisaties. Zoals de energietransitie of een bepaalde thema-campagne;

We werken vooral vanuit de relatie met partners: de Grondstoffen en Afvalstoffendienst (GAD), Goois Natuurreservaat (GNR), Dudok Architectuurcentrum (DAC), gemeenten en de aanbieders in de NME-wijzer.

Doelgroepen in het werk nu:

- Vooral basisscholen;
- In mindere mate scholen voor voortgezet onderwijs, met name onderbouw.

Bereik

Jaarlijks maakt 65-75% (78-90 scholen) van de in totaal 120 basisscholen in de regio gebruik van de inschrijvingsmodule van de NME-wijzer en de lopende projecten.

Inzet

De projecten worden vooral uitgevoerd op het thema natuur en duurzaamheid (58%), tweemaal zoveel als thema erfgoed (30%). De tijdsinzet op de NME-wijzer als het platform voor educatief aanbod is 12%.

Eén netwerkorganisatie natuur, milieu- en erfgoededucatie

Terugblik op eerdere meerjarenplannen

Voorgaande meerjarenplannen zijn opgesteld voor de perioden 2011-2015 en 2016-2020, waarbij gebruik is gemaakt van swot-analyses. Naar aanleiding hiervan zijn het regionale NME-steunpunt en de ontwikkelafdeling samengevoegd tot één netwerkorganisatie natuur, milieu- en erfgoededucatie waarin we scholen en organisaties samenbrengen,

ondersteunen en waar nodig nieuwe projecten of educatieve materialen actualiseren of nieuw ontwikkelen. Dit is de afgelopen jaren een stevige basis geworden, met een gecombineerde website in 2020 als sluitstuk hiervan. Een beknopte analyse van de resultaten van voorgaande meerjarenplannen is te lezen via deze link: <https://bit.ly/3GicEU6>

Deelname aan het educatieve aanbod vergroten

Vier actiepunten als leidraad voor de periode 2021-2025

Bestuur en medewerkers hebben een business model canvas ingevuld om de huidige situatie van onze organisatie inzichtelijk te maken. De uitwerking van dit model is te vinden via deze link: <https://bit.ly/3ngATKJ>

Op basis van de resultaten van dit business model canvas is de ambitie voor de komende jaren geformuleerd.

Om onze missie zo goed mogelijk uit te dragen is ons voornaamste doel om de deelname aan het educatieve aanbod te vergroten door middel van:

- Meer schooldeelname door kinderen in de basisschoolleeftijd;

- Samenwerkingsprojecten met voortgezet onderwijs;
- Grotere naamsbekendheid;
- Toewerken naar meer structurele inzet van menskracht waardoor de organisatie professioneler kan werken met meer impact als resultaat.

Om dat te bereiken hebben we actiepunten geformuleerd rond 4 thema's:

1. Meer structurele relaties aangaan met scholen en buitenschoolse opvang door het maken van afspraken en het bouwen van een community. Dit geldt voor basis-, speciaal- en voortgezet onderwijs, uitgebreid met buitenschoolse opvang. Door meer contact

kunnen we ook beter aansluiten bij prioriteiten die scholen stellen. Het bereik van basisscholen in de regio is momenteel gemiddeld 65-75%.

Doelstelling: 80% van de scholen in iedere gemeente.

Actiepunten:

- Beter contact met schoolbesturen voortgezet- en basisonderwijs;
- Investeren in voortgezet onderwijs als hernieuwde doelgroep/klant;
- Beter contact met een aantal gemeenten en daar zoeken naar kansen voor meer bereik.

2. De thema's uitbreiden tot een breed palet gericht op educatie over onze leefomgeving op gebied van natuur, duurzaamheid, cultuurhistorie en ook ruimtelijke inrichting en architectuur. We streven naar een betere verdeling tussen de thema's in omzet en uren. **Doelstelling:** de projecten cultureel erfgoed vergroten naar 40%.

Actiepunten:

- Menskracht/externen en stagiaires inzetten voor projectuitvoering en meer slagkracht;
- Cultuurnetwerk verstevigen.

3. Inzetten op communicatie, profilering en het verstevigen van het netwerk.

Doelstelling: vergroten van het bereik via onze sociale media.

Actiepunten:

- a. Eventueel een vernieuwde pay-off. Niet alleen ontdek je eigen omgeving, maar ook nadruk op hoe bijzonder en uniek onze regio is. Gericht op docenten en leerkrachten;
- b. Meer gebruik maken van landelijke dagen/acties zoals Nederland Zoemt, Boomplantdag en Monumentendag;
- c. Aandacht voor ureninzet op communicatie in de projecten.

4. Interne organisatie: analyse van de financiële situatie, het bestuursprofiel en het comité van aanbeveling.

Doelstelling: professionaliseren van de interne organisatie.

Actiepunten:

- a. Onderzoeken van mogelijke andere inkomstenbronnen (bijvoorbeeld landelijke fondsen) en een groter percentage vaste sponsoring of subsidiëring;
- b. Alert blijven op nieuwe ontwikkelingen en kansen;
- c. Ervaringen inventariseren van andere organisaties en hun fondsenwerving;
- d. Bestuurszaken stroomlijnen en professionaliseren;
- e. Actualiseren van ons advies- en ambassadeursnetwerk.

Haalbaar strategisch meerjarenplan

Hoe kunnen we dit bereiken?

Door te focussen op vier actiepunten zetten we een haalbaar strategisch meerjarenplan neer. Sommige punten zijn heel concreet, andere vergen eerst onderzoek. In de jaarverslagen komen we telkens terug op de behaalde resultaten.

De actiepunten met betrekking tot meer schooldeelname verwerken we in onze jaarlijkse projectafspraken met de gemeenten en door de samenwerking te zoeken met scholen en schoolbesturen.

Het verbreden van de thema's organiseren we met huidige en nieuwe samenwerkingspartners

in de vorm van nieuwe educatieve projecten. Het inzetten op communicatie willen we bereiken door de inzet van een professioneel communicatiebureau dat met ons meedenkt, adviseert en coacht gedurende een bepaalde periode.

Het onderzoeken van de financiële situatie pakken we tegelijk op met het ingaan van de nieuwe wet bestuur en toezicht rechtspersonen. Door onder ander te werken met werkwijzers gaan we de bestuursprocessen beter vastleggen.

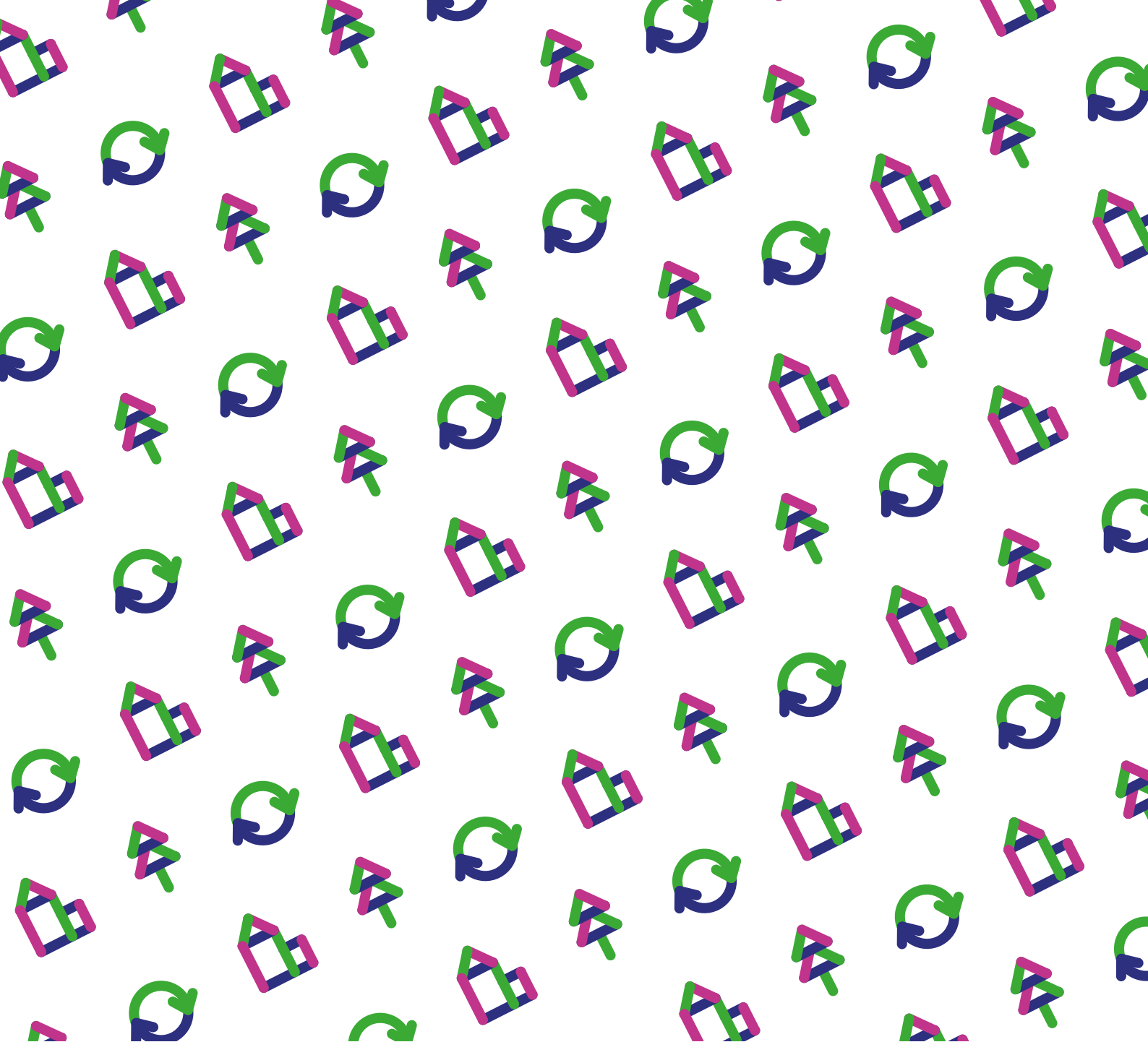
Een levend document

Monitoring en evaluatie

Dit strategisch meerjarenplan is een levend document. De activiteiten van Omgevingseducatie spelen altijd in op de actualiteit en vraag vanuit de doelgroepen en klanten. Om de ontwikkel-ambities invulling te kunnen geven én aan te sluiten op de ontwikkelingen in de regio, evalueert Omgevingseducatie jaarlijks en stelt de ambities voor het erop volgende jaar vast.

Heeft u vragen over dit meerjarenplan? Neem dan contact op met de voorzitter via voorzitter@omgevingseducatie.nl.

Zie voor verdere contactgegevens: www.omgevingseducatie.nl/wiezijnwij

Opgesteld door bestuur en medewerkers
Stichting Omgevingseducatie Gooi, Vecht- en Eemstreek

November 2021

**OMGEVINGS
EDUCATIE**

Gooi, Vecht- en Eemstreek

www.omgevingseducatie.nl

info@omgevingseducatie.nl

[@omgevingsedu](https://twitter.com/omgevingsedu)

[@omgevingseducatie](https://www.instagram.com/omgevingseducatie)